

L'Esquella de la Torratxa

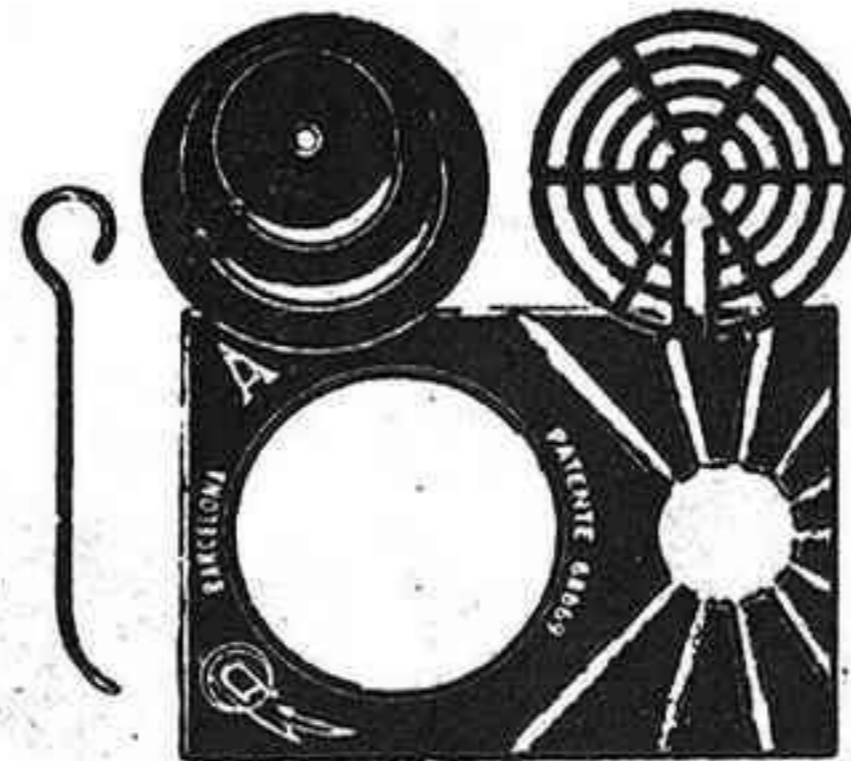
Any XLVI Número 2335 15 cèntims — Atrassats, 30

EL POBRE PAGES

—Ai, que patirem amb tanta patent!

PLANXA "CUBRE-HORNILLO D"

Llimplesa :-: Comoditat :-: Economia :-: Rapidesa

L'invent més senzill i més pràctic conegut. S'adapta a qualsevol fogó de carbó i de llenya sense cap classe de treball. De venda en totes les principals tendes de ferreteria i bateria de cuina
Tamany 26 X 37 c/m. Ptes. 15

DIPÒSIT GENERAL: DE-NEGRI - Rambla de Catalunya, 43. — Contra envío de Ptes. 15 en Gir postal o segells de correu, es remet a totes les estacions de ferrocarrils d'Espanya franc d'emalatge

GRAN SALÓN DORÉ

DE LA

GRANJA ROYAL

— PELAYO, 58 —

LLETERIA I PRODUCTES
DERIVATS DE LA MATEIXA

PASTELERIA DE NATA
NATA EN CAPSETES
GELATS DE NATA

El SALÓN DORÉ és el punt de reunió de la bona Societat
El gran THE de la tarda - Cafè llet pastes sandwiches kochtails
"Souper" a la sortida dels Teatres

GRANS PARTITS INTERNACIONALS DE FUTBOL

..... Dies 8 i 9 de Desembre .....

== Sz. A. K. ==

FINALISTA DEL CAMPIONAT D'HONGRIA
CONTRA

CLUB DEPORTIU EUROPA

CAMPIÓ DE CATALUNYA

Camp nou del C. D. EUROPA
A LES TRES DE LA TARDA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

L'elasticitat barcelonina

Barcelona sembla de goma. Ha arribat a tenir una elasticitat tan extraordinària que a cada aconteixement nou es va aixamplant fins a semblar que hi ha més d'una Barcelona a Barcelona. Abans preguntàvem d'on sortia la gent per a omplir places, teatres, cines i passeigs. Encara no eren arribats els temps de la plenitud futbolística. D'això fa cinc o sis anys. La gent va anar omplint els camps de futbol, i als teatres, cines, places i passeigs es varen sumar els estadis. I tot es va omplir. L'elasticitat de Barcelona, semblava ja agotada.

I han arribat els reis. Ha arribat la revista dels sometents. Quants eemr? Vint mil, trenta, quaranta mil? El número res hi feia, perquè no eren solament de Barcelona, sinó de tot Catalunya. Però rodejant an el sometents, quantes persones hi havia? Cent mil? Dues centes mil? Tres centes mil? Un pensava que tota la gent administrativa era a Montjuich, i que s'haurien buidat els altres llocs d'esbarjo. No era possible que Barcelona dongués tant de si.

—He estat al cine—ens digué un amic—i era ple.

—He anat al teatre—ens digué un altre—i no hi cabia ningú més.

—Hem vist el partit del *Barcelona-Europa*—afegí un tercer—i calculo que hi haurien unes vint-i-cinc mil ànimes.

—Hem passejat pel port, per a veure l'esquadra—digué un altre—i hi havia una generació enorme.

Ara comptem els cafès, comptem les tavernes, comptem els bars, comptem els balls, comptem els còrcols, comptem la gent que's queda a casa, comptem la que no s'hi queda, i surt a fer natura i oxige-

L'ENTUSIASME

—Ja ho veuen, de tant picar!

nació. L'elasticitat de Barcelona esdevé fantàstica, i la que creiem ciutat gran, però mesurada, es converteix en una ciutat inagotable. Es veu que si diner crida diner, gent crida gent.

Per això tot comença a ésser curt o migrat. Migrades les Rambles, curt el Passeig de Gràcia, insignificant el Parc, estrets els carrers, encongida la Reforma. Per a la Barcelona elàstica, no hi resten més que tres coses: el Parc de Montjuich, la Plaça de Catalunya i la casa d'En Milá. Ens oblidàvem del «Liceo», que és la cosa feta amb empenta en el segle XIX. Els que'l construïren pensaven amb l'Exposició del 88, i amb la futura, i amb les arribades dels reis, i amb la Barcelona llençant gent i gent com en una pel·lícula alemanya.

Si ens haguessin preguntat el diumenge pels habitants de Barcelona, no respondríem, temerosos de fer curt. Conten que l'Estat Major francès al començament de la guerra, se va trobar parat davant de l'exèrcit alemany inagotable. S'havia equivocat, malgrat els seus càlculs llargs, de vint cossos d'exèrcit. Doncs, quan fem càlculs sobre Barcelona, arriba un dia, com el diumenge passat, i ens adonem que sempre ens equivocàvem, també, de vint cossos d'exèrcit.

PARADOX

Lo que es pot dir

- Deuen tenir molts «A cau d'orella».
- Molts.
- Doncs a escriure'ls.
- Es que el noranta nou per cent de les anècdotes que sabem no podem contar-les. Aquell diàleg...
- Quin diàleg?
- Aquell... Doncs aquell diàleg a l'Exposició del Moble, la censura no el deixaria passar, perquè no l'ha deixat passar.
- I aquell altre, al «Liceo», en un dels entreactes?
- Tampoc.
- I restaran ignorats?
- Completament. A menys que algú no estigui fent un diari íntim com el dels Goucourts, i els reculli.
- Però, no hi ha res que es pugui dir?
- Home sí. Per exemple: En Junoy es va aproximar an el rei i després de pregar-li una política benèvola per a Catalunya, el rei va respondre que era català, però no pas catalanista. En Junoy va continuar la conversa, preguntant an el rei quin elixir màgic gastava per a conservar-se sempre tan jove. I el rei li va respondre: «L'optimisme, Junoy, l'optimisme».

—I res més?

—Sí, una altra anècdota i aquesta té més gràcia. Ja sap que En Bertrán i Serra, vol actuar sempre de Llorens el Magnífic. A la funció del «Liceo», era a la llotja reial i un amic ens va dir: «Sabeu quin títol han donat an En Bertrán i Serra? El de duc de Saint Germain».

—Tot això són xafarderies «bien», però, no sabeu cap *pòtin* públic?

—Un i fort. En Puig i Cadafalch, desseguida que surti un Reial Decret que està a punt de sortir, dimitarà i es retirarà de la política. Em sembla que això és un veritable «A cau d'orella».

DEL TERRATRÈMOL PASSAT

Impressions de varis
impressionats, caçades al vol

Deia una damisel·la:

—Es bellugava el llit al mateix instant que somniava que m'havia casat.

Un ex regidor:

—Em creia ben bé que la guàrdia civil em despertava per a dur-me a la *Modelo*.

Una viudeta jove, casada de nou:

—Creia que era «ell» que tornava per a esgarra-par-me.

Un usurer:

—Convençut de que em violaven la caixa de cabals.

Un sarauista:

—Ben cregut de que encara ballava un *fox-trot*...

Una *cocotte*:

—A mi, ni de nit, ja no m'impresiona cap moviment.

Un senyor Esteve:

—Vaig dir a la dona: Ja la ballem!...

Una «niña bien»:

—«Me hizo el mismo efecto que si Luisín me hiciera *pesigüellas*.»

Un geòleg:

—Això és que la terra tremola pel fred que farà aquest hivern.

Colom, des del seu monument:

—Gràcies a Déu, que em treuen de dalt d'aquest candeleró.

El Gran «Pitarra», des del seu ídem:

—Ja m'ho semblava que no hi estava segur dalt d'aquesta roca.

Els morts del cementiri al veure que queien les lloses i tot ballava:

—Apa, nois, que ja som al *Ball d'En Josafat*.

Un dormilega:

—Doncs jo... no he sentit res.

JOAN PASQUAL

UN BON DESIG

—Apa, senyor alcalde, begui's això que li convé agafar noves forces.

La ciutat del fang

Barcelona està plena de fang. Sembla que així com, en temps afortunadament pretèrits, el bon Déu enviava a les ciutats maleïdes una pluja de foc, ara envia a Barcelona una pluja de fang.

Aquest fang no és a les barriades excèntriques, no és a les afores, no és als boscs ni a les muntanyes dels environs de Barcelona: és a la Rambla, que està convertida en una riera intransitable, és a la Plaça de Catalunya, és als carrers més centrals.

Es pot assegurar, sense por de quedar malament, que avui com avui Barcelona és la ciutat més fangosa del món. Aquest fang que és una vergonya i un fàstic, ens ofegarà, a no ésser que els barcelonins es decideixin a llençar-lo a la cara dels que tant indignament vetllen per la ciutat!...

De festa major

Barcelona ha tingut aquests dies aspecte de festa major. Ja era hora! Ja ens convenia.

Domassos al «Circo del Liceo», a la «Colombófila», al «Principal-Palace», al «Artístico», al «Edén». Rams de flors, il·luminacions per tot, abundor de jaqués i barrets de copa—el senyor Rodríguez Codolá fins ens ha fet enternir!—sortiges als trolleys dels tramvies, carrers guarnits.

Això ens ha fet pensar en aquelles festes de la Mercè d'antany, Barcelona tenia un aspecte semblant. El record ens ha posat tristos.

*Cualquiera tiempo pasado
fué mejor.*

Fins ha plogut, per a donar més aspecte de festa major barcelonina en aquests dies.

LA SOLUCIÓ DE LA CALDERILLA

Ve't aquí que, de cop i volta i quan menys ens ho esperàvem, ens hem trobat amb els reis a Barcelona. Em refereixo, com vostès, amb aquell bon sentit de que Déu els ha dotat, suposaran, als reis de carn i ossos, als d'Espanya, i no als llegendaris de l'Orient que venen un cop a l'any repartint joguines. Aquests nostres, com tots els demés reis de la terra, com que la vida és tan cara, tan sols poden repartir

LES AFICIONS

—Aquest noi em sortirà carreter.
—Val més això que no que et surti polític!

somriures. Somriures i alguna creu, medalla, o condecoració de qualsevol altra mena.

Es llàstima que no puguin repartir quelcom més. Però és que amb aquests temps que correm, jo ja ho veig, per més bona voluntat que es tingui...

Per tots aquests aldarulls revolucionaris que passen en aquells països on ningú ha estat mai—i això ho sé de bona tinta, ja que algun d'ells és creació de l'agència «Havas», o de qualsevol altra agència, per a «colocar» telegrams—la gent tem que la fesomia del món va a canviar. Però no tenim por, no ens espantem els que estem per la tranquil·litat i els bons aliments. El món és, per essència i potència, monàrquic. Ho és des de que a Moisés li van carregar, dalt la muntanya, les Taules de la Llei. I ho seguirà essent, perquè fins avui és el règim més tranquil i pintoresc que s'ha inventat. Una República, diguin el que vulguin quatre caps calents dels que Déu ens guardi. És un règim gris, burgès, on tothom va vestit com en una oficina, d'una manera lamentable. Heu vist una cosa més trista que la levita d'un president de República? Amb aquelles levites un país només pot anar a un lloc: al cementiri. En canvi en una monarquia Plomes, faixes, faixins, cordons d'or, de plata, borles, els colors més llampants: el blau, el vermell, el groc, el verd, el blanc, botes xarolades, barrets capritxosos i tan bonics com els del teatre. Tan sols per a gaudir d'aquest espectacle val la pena d'ésser monàrquic i de passar gana i engúnies i llui-

tar fins a morir per la monarquia. El poble és menor d'edat, i com a bon menor d'edat, sentimental. Amb un somriure se'l té content. Es clar que si al somriure s'hi acompanyava un xic de pasta metàlica... El rei que es preocupés de recórrer les capitals del seu país una vegada a l'any, llençant al poble en cada visita, dos cents duros en calderilla,—que encara n'hi sobraria—podria riure's de tots els enemics haguts i per haver.

Anys després, quan fos mort, la Història l'anomenaria així: Fulano—aquí el nom propi—XXV, el simpàtic.

XARAU

Tres cançons temporals

CANÇÓ D'OBLIT

Temps enllà, temps enllà, una rosa i una vila,
temps enllà, temps enllà, jo hi anava a festejà,
temps enllà, temps enllà! Ara tinc l'ànima tranquil·la
Lluny d'ahir visc l'avui i treballa per demà.

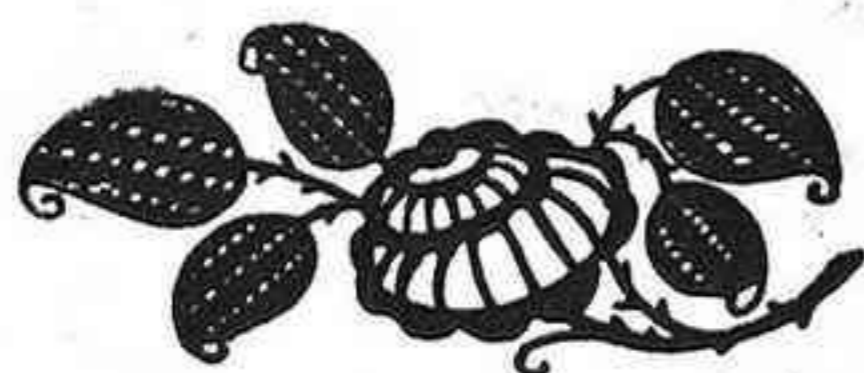
CANÇÓ D'ESPERANÇA

Temps que vé, temps que vé, oh divina Natàlia!
temps que vé, temps que vé, seràs la meva muller,
temps que vé, temps que vé! Ara l'ànima irràdia
sol solet de l'hivern que has florit un ametller.

CANÇÓ D'ASSOLIMENT

Temps present, temps present, oh dolcesa de besades,
temps present, temps present, que enlluernes a la ment
temps present, temps present! Tens les ales desplegadas
i el cor riu deliciós del superb assoliment.

S. P.

Un cas com un cabàs

Quinze dies feia que estava greument malalt el vell del tercer pis—on hi viu tot sol amb una vella serventa—i quinze dies també que, a la mateixa hora, un senyor modestament habillat s'hi presentava demanant per l'estat del malalt i se'n tornava tot seguit.

Intrigada la serventa, li demanà per fi:

—Dispensi, senyor, però com que no el tinc present i el meu amo no coneix tampoc el nom de vostè, voldria que em digués el motiu de la seva assiduitat i de l'interès que es pren, puix n'estem força agraits...

—Molt senzill,—li contestà somrient el visitant—

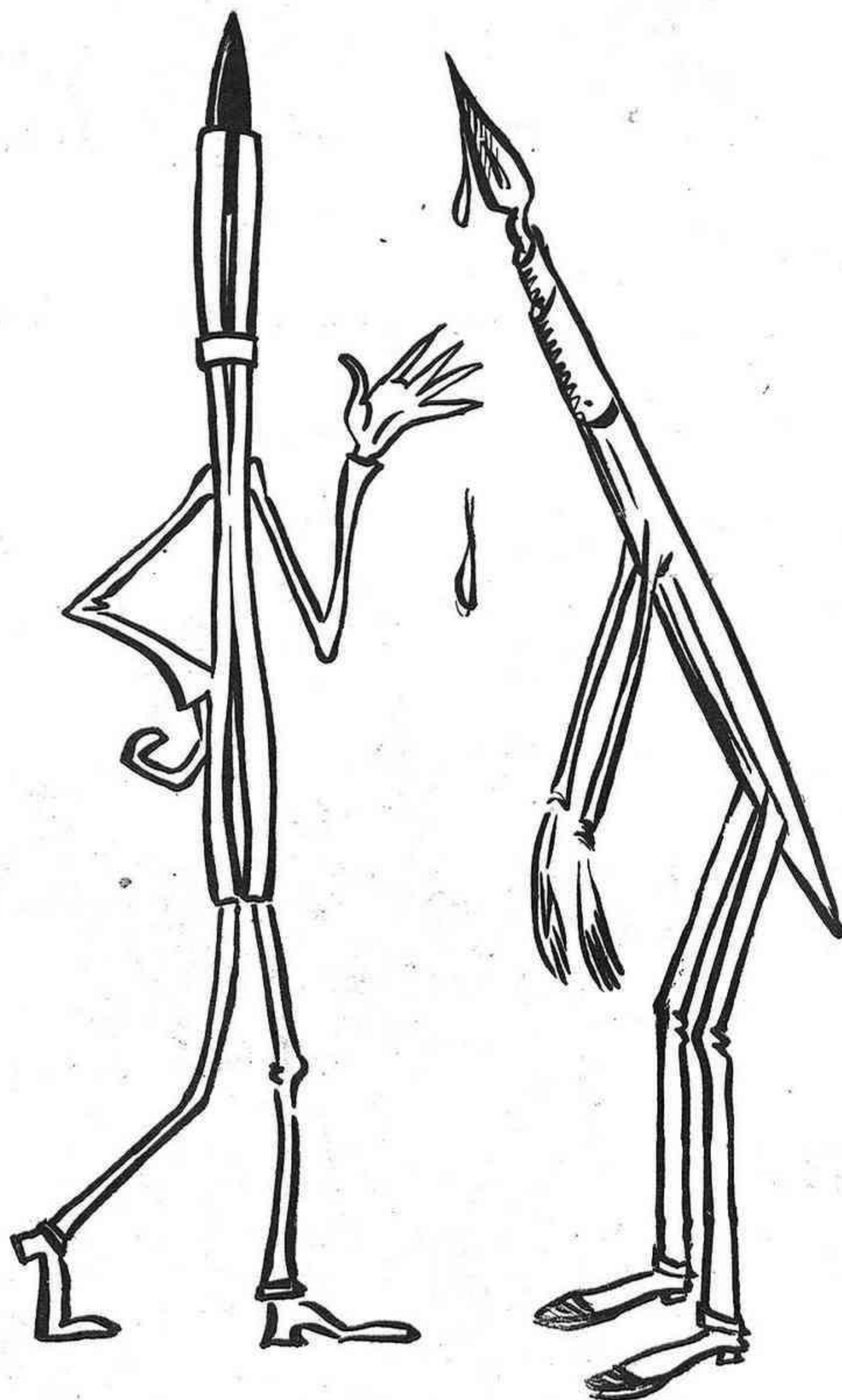
com que sé que el seu amo està molt greu, em penso que, en morir-se, restarà el pis per a llogar i cregui'm que em vindrà com l'anell al dit, perquè fa més d'un any que en cerco i no entrobo de pis...

I, davant de l'estupefacció de la serventa, girà cua i marxà...

Mes el cas fou que, en tornar l'endemà amb la pregunta de consuetut, fou ell l'estupefacte, quan, amb cara de Pasqües, li digué la serventa:

—Senyor, no cal pas que es molesti més per ara... Ahir li digué al meu amo el veritable motiu de la visita de vostè i en rebé aital impressió, que aquesta nit ha donat un tom en la seva malaltia i, res, que s'ha posat bo de repent... Miri, ara mateix s'ha despedit el metge... Es veu que no hi havia pensat el pobre en que els pisos modestos escassegen tant a Barcelona i l'hi ha sabut greu deixar-lo... Per això, abans de desdonar-lo, prefereix restar-hi... I anar-hi vivint fins que Déu vulga...

FIDEL GRIFOL

DE LES PASSEDES FESTES

—Que no en vinguin gaires, perquè, noi, tampoc servim res!

—Ai, Déu meu, que se'ns en va l'alegria!

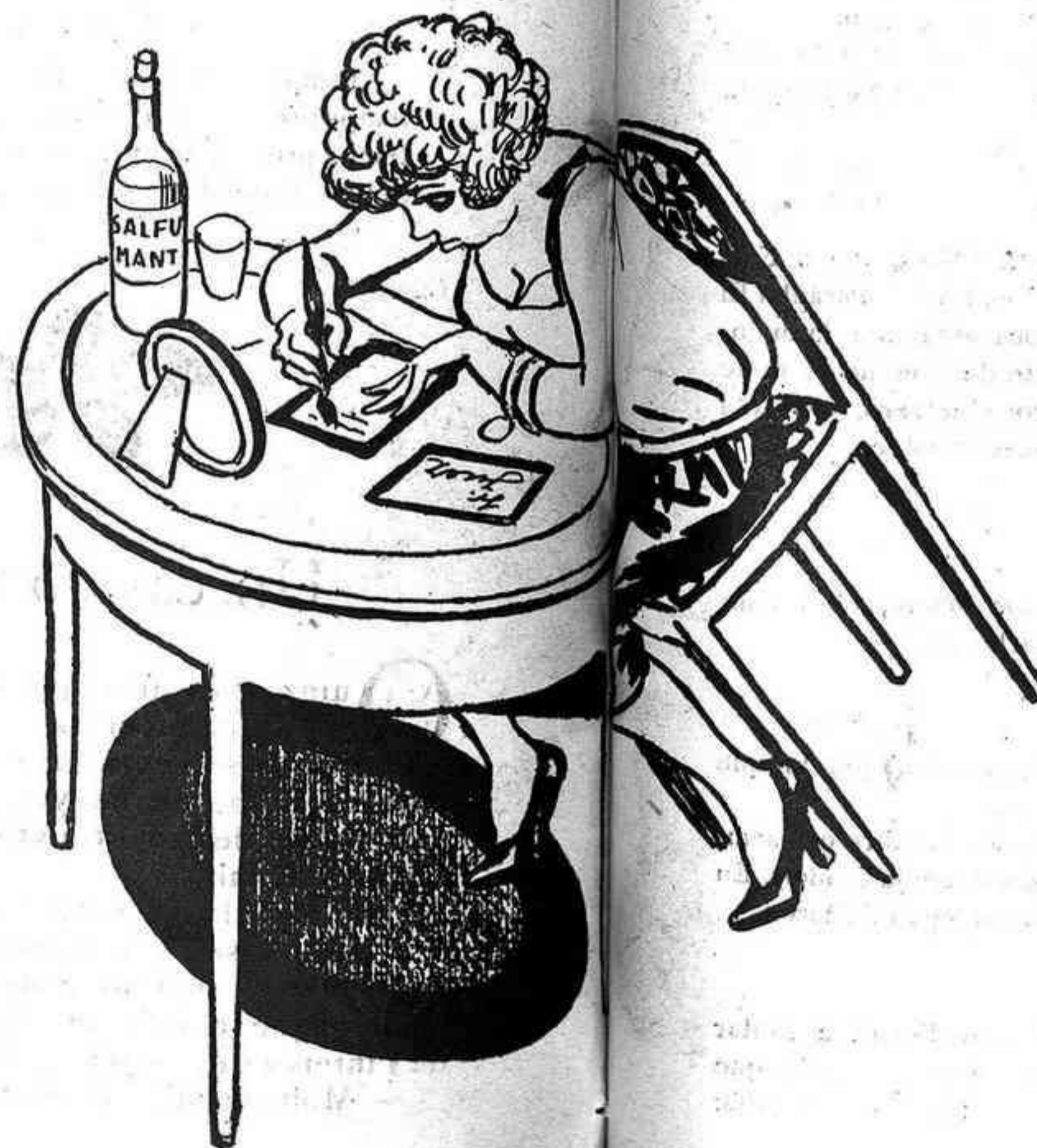
—Després d'això, ja em queda res, ni gana!

—No t'amoinis tonta, que surten copes, el cavall de bastos i el rei.

—Ens em quedat tan desconsolades, que em decidit fer-nos monges!

—«Ya no me quedan cosas en este mundo y me suicido y voy al otro.»

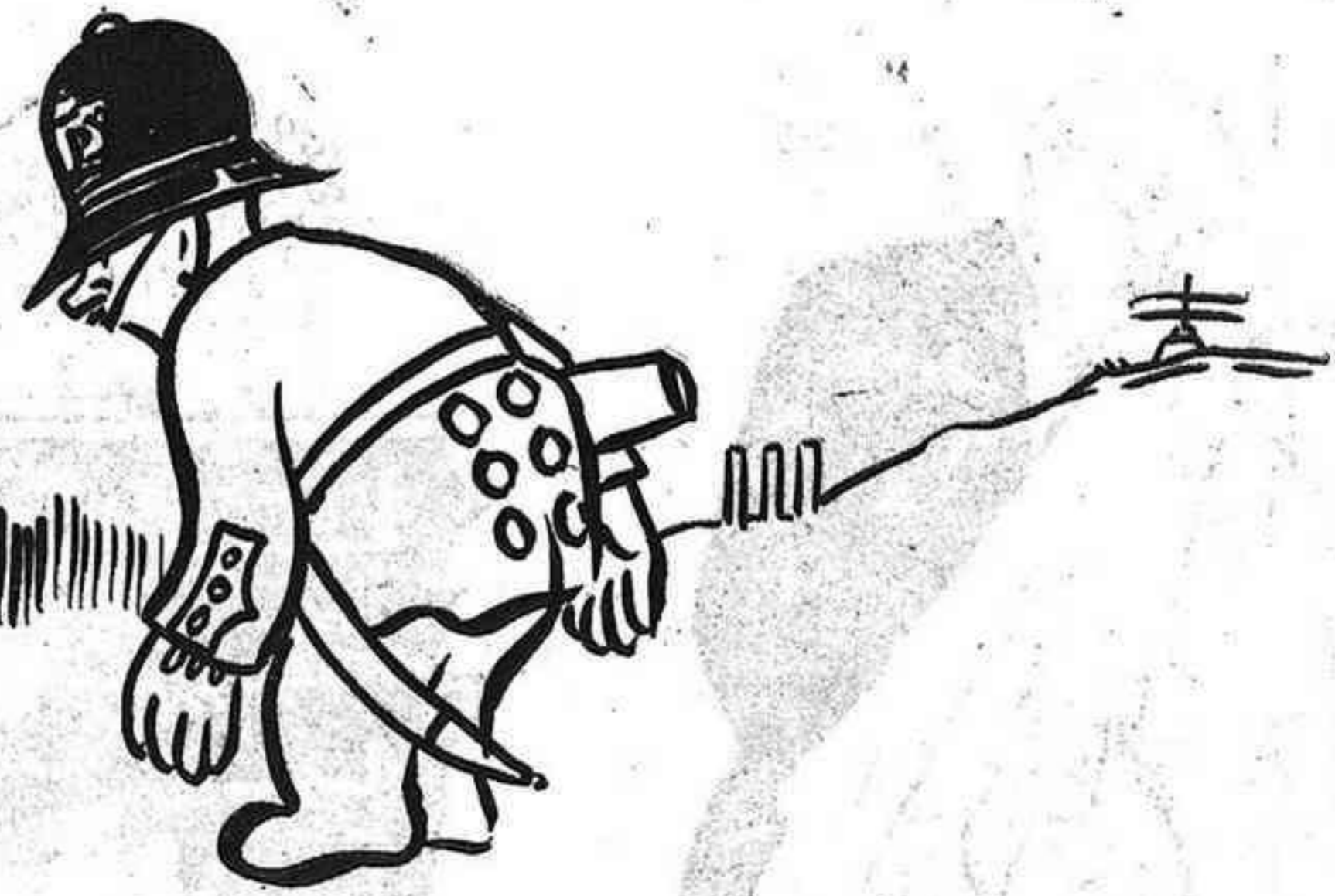

—Ja veus, pobra noia, per un amor malaventurat, s'ha tornat més boja que una cabra!

AQUELL PAGÈS

—A on vas?
—A veure la reina.

TELÓ ENLAIRE

LICEO

Aquesta setmana com a novetat, ademés de la funció de gala, ens han donat la *Manon Lescaut*, de Puccini, que és una de les primeres òperes escrites pel popular autor de *La Bohème*.

ROMEA

Ja era hora de que aquests actors de «Romea», tan estimables alguns, deixessin de dir les nicieses de les comèdies que estrenen habitualment. *El barret de cascavells* no és tan sols una obra que

L'HEROI D'AQUESTES FESTES

es fa escoltar: és una obra interessantíssima. Quina diferència d'aquests dos actes encesos, flamejants, inquietos, torturadors, aguts, apassionats, als dos actes eters del teatre del carrer de 'Hospital, grisos, mansos, covards, anèmics!

Fem constar, primerament, la total originalitat d'aquest meravellós Lluís Pirandello — ens referim a l'originalitat de procediments, de diàleg, que és l'única que els queda als autors dramàtics— sols comparable a la d'un Artur Schnitzler, a la d'un Pitigrilli, a la d'un Eugeni Heltaf, tres noms desconeguts, o gairebé desconeguts a Catalunya. Lluís Pirandello és un autor famós a tot el món per la seva obra—*Sis personatges en busca d'un autor*, que temem que aquí no agradi—i desde avui, per aquest magnífic *Barret de cascavells*, ho serà també a la nostra terra.

El barret de cascavells és la comèdia tràgica de l'home enganyat. Amb aquest motiu tan vulgar—tan de teatre francès: Bataille, Hervieu, Kirstermackers...—Pirandello ha escrit una obra punyenta, dolorosa, irònica, crudel, fugint d'aquesta morbositat dels Bracco, dels Rovetta, tan igual a la morbositat del guignol.

Diguem que, en general, la interpretació ens va satisfer. I d'entre els noms dels intèrprets fem sobressortir el d'En Joaquim Montero, sobri, aplomat, fet un gran actor.

TÍVOLI

El rey nuevo és una obra dels senyors Muñoz Seca, Pérez Fernández i Guerrero. No sabem ben bé de què es tracta. Paraula! El llibre—apart de que és rampló, avorrit, i poca solta com la majoria dels llibres dels dos *Pericos*—té el defecte de que no és ni de sarçuela ni d'opereta. I la música del senyor Guerrero, com tota la d'ell, no és música: és soroll, a vegades desagradable.

Llàstima de presentació.

GOYA

En aquest teatre van estrenar *El pecado blanco*, obra d'un poeta *mundano*, de la que lo millor és no parlar-ne.

ELDORADO

La moza de Campanillas és una sarçuela, mixta d'opereta, que ha musicat el mestre Luna.

Això ja és *otro cantar*! Això ja és música. El llibre ens sembla discret i correcte, que en els temps que correm ja és molt. En la interpretació es distingiren la Leonis, En Gallego i l'Ozores.

NUEVO

En aquest teatre, mentre es prepara el gran Ferret a cantar *Los Mosqueteros del Rey*,—i aquesta serà la primera vegada que sentim l'hermosa partitura del mestre Obradors tal com fou escrita:

—D'on vens?
—De veure la reina

per a baríton—ha estrenat una deliciosa comedieta en un acte el senyor Morcillo, amb musica del mestre Tena. Del mestre Tena sabem que era un dels homes més simpàtics del món,— d'aquest i de l'altre — i un gran director d'orquestra. Avui, gràcies a aquesta comedieta, *El alma de la copla*, hem sapigut que és, també, un bon music... Lái!

Se'ns diu que, com a novetat, aquesta empresa es disposa a estrenar *La moza de campanillas*.

VICTORIA

La Daga és el drama del nostre «Pitarra» *El ferrer de tall* que ha traduït al castellà el senyor de Orriols amb gran discreció. Sobre aquesta traducció ha treballat el senyor Francesc Pujols per a donar a l'obra una varietat de llocs i ambients favorables al music. Així, creiem que per la col·laboració del senyor Pujols home desconegut del teatre i no massa conegut del idioma castellà—perquè *El Nuevo Pascual* no és una meravella de lèxic—el llibre queda un xic desigual i desballestat. Vol dir això que sigui un disbarat? No, senyor, ni molt menys. És un llibre interessant i digne. En Morera és un music que, en el teatre, té el defecte d'excedir-se sempre un xic. Nosaltres fins el creiem capaç de posar musica a l'Antic i al Nou testament. Abusa també de la col·laboració del metall i la percussió,—cosa que es fa més desgradable en una orquestra migrada com la del «Victòria»—abandonant en excés la corda i la fusta. És clar que en *La Daga* hi ha riquesa de melodies i d'instrumentació, és clar que hi han motius molt inspirats, però és que, an En Morera, el públic té dret a exigir-li més.

Dels intèrprets, citem en primer lloc a l'Angel de León, encarregant-se del paper a última hora i sortint-ne airosíssim. Després a la senyoreta Bugatto.

ESPAÑOL

L'Enric Lluelles ha obtingut un gran èxit amb la seva comèdia *Marionetes*. Nosaltres ens en alegrem perquè el xicot s'ho mereix, i com l'obra s'ho val ja en parlarem la setmana entrant.

Bob

PAU, PAU I REPAU

—Que en vinguin de festes com aquestes, noi, que tot sigui d'arròs!

**Aquest número ha passat per la prèvia
censura militar**

PASSEU, PASSEU, MACOS

Me'n ric jo del *desfile* del sometents armats de Catalunya a l'esplanada de les quatre... columnes de Montjuich. Per a desfilada bonica la dels artistes a les sales on fan exposicions d'art, amb les seves obres arrengrerades i polides i plenes de coloraines atractives.

Aneu a les «Galerias Laietanes» i us trobeu amb una parada esplèndida a les ordres dels generals, ai, perdoneu! dels excel·lents, artistes l'Alexandre de Cabanyes i En Joan Vaucells: demostrant el primer ésser un *mariner* d'empenta, i el segon el veritable *home de la muntanya*, que li coneix tots els secrets. Jo, en els temps que correm, a uns manes així els anomenaria de R. O. *Almirall* de les costes vilanoveses i *Delegat governatiu* del terme rural de Terrassa, respectivament, es clar, i si tant m'apuren, fins els hi donaria una creu pensionada, per a que pintessin amb pau i tranquil·litat.

Altrament, En Cabanyes la coneix de debò, la mar i la seva gent; aquella *Arribada perillosa*, aquella *Varada a la posta*, i aquell *Encant del peix*, són d'un realisme exquisit i com la sardina fresca, fins serveu la salabor de l'aigua.

I dels paisatges de En Vaucells, què en direm? Que són d'una viva realitat; aquelles *Contra llum*, aquelles *Boires i Muntanyes*, aquells *Pins* són nostres i ben nostres; els seus boscos ens parlen als sentits en la nostra pròpia llengua, i ens conviden a cercar-hi *bolets*, ara que sembla que en ve una gran collita. Ens agradan tant els *bolets* als catalans, especialment al *Migdia* i en plena *Quietud...*

Dos altres expositors hi ha a les «Laietanes» que conreuen l'art, en uns *cosos* especials; En O'Egill, qui demostra ésser un vidrier i un esmaltador de terres-cuites de *primissimo cartello*, i En Pérez Gil tapisser *sui-gèneris* que té un gust refinat i una traç també refinada per a fer catifes de retallets, sobressortint en el ram de *tapets* de taula. Un bon porró esmaltat per O'Egill i posat damunt d'un *reposter* d'En Pérez Gil, trobo que tenen que fer molta patxoca.

I sinó, a provarho... qui pugui.

A l'esplanada de «El Siglo» va seguint la desfilada artística, en *columna d'honor*, davant l'auto-retrat d'En Giménez Aranda, un artistàs que mort i tot es fa dir *sí, senyor*.

Les espurnes de l'obra d'aquell mestre reunides entorn de la seva *vera esfigie*, ens recorden que fou en vida un pintor de punta i un dibuixant atitllat.

Segueix la revista.

Els jardins de Montjuich tenen moltes fonts de temes pictòrics segons es veu. Que ho digui per mi En Pep Barrenechea, un noieta que sap veure la llum i el color com un home gran, el qual pinta al matí, a la *Font del gat*; al migdia, a la *Font trobada*; a la tarde a la *Font dels tres pins*; i a la nit dorm a la *Font d'En Conna*, per a tornar a pintar a punta de dia.

El senyor Ricart, em sembla una mena de senyor Esteve de l'art; té traça, manetes i cop d'ull, però li

manca empenta i la seva pintura ens recorda el temps de la *Marieta de l'ull viu*. I potser ell també se'n recorda.

A les «Galerias Areñas» s'hi troba una part de l'estat major de la parada, amb En F. M. Melchers, filòsof, pintor, music i *getlemen* en una pesssa, el qual sap mapar al pastell les testes més difícils i expressives i donar forma i color a la musica dels grans compositors, valent-se de l'aquarel·la.

Musica, he dit?

S'ha acabat la desfilada.

C. ARBÓ

Es molt interessant la casualitat dels cognoms que componen el nou Ajuntament. L'alcalde es diu de la Campa, hi ha un regidor que es diu Camps i un altre Camparà.

Vaja, campí qui pugui.

No sabem què passava dimecres de la setmana passada a altes hores de la nit, que tot d'una ens donàrem compte d'una munió de gent dispersa per tota la ciutat rentant els carrers amb un zel com poques vegades s'hagi vist.

A què obeïa aquell *aseo* en aquelles hores calmoses? Un amic meu em digué que era per a refrescar els noctàmbuls. Jo vaig pensar que, amb la gran porqueria que regnava, algun personatge s'havia empastifat. Però després he pensat que a Barcelona ja no en queden de personatges: només queda brutícia.

El divendres a la tarda el nostre company de premsa que sofreix presó per assumpte polític, En Manuel Carrasco, fou treslladat a la presó central de Burgos. Els presos polítics sempre han sigut més considerats que els altres a tot arreu del món. Segurament que per aquesta consideració se l'ha allunyat de Barcelona aquests dies. Nosaltres ho sentim molt perquè coneixem la noblesa d'ànima de l'amic Carrasco i preferiem tenir-lo aprop i no veure'l privat de les consoladores visites de la seva família i dels amics.

Ja ha vingut, ja se'n ha entornat i tot ha anat com una seda. Fins En Puig estigué com un guant.

El senyor Esteve va fer un bon paper, i la seva dona igualment. No tenen ells al cap i a la fi la representació genuïna de la ciutat comtal? No era per a ells la visita?

Doncs ço que facin està per ben fet.

I no cal donar-hi voltes.

Ha mort En Tomàs Bretón, un dels pocs grans musics que ens quedaven. Ha mort a Madrid d'un colapse cardíac.

Era autor de moltíssimes obres d'èxit, entre les que es destacaven *Los amantes de Teruel*, *Gartn*, *La Dolores*, i aquella meravella immortal—que el durà a la gloria al so d'un «schotisch»—*La Verbena de la Paloma*.

Descansi en pau el gran mestre que l'art líric espanyol fa temps que també hi descansa!

LA SOSPITA

—Noia, sembla que per comptes de despedir als reis, vinguis d'un altre lloc!

Mireu que se'n sap poc d'anar pels carrers de Barcelona. Tot-hom passa per on li dóna la gana i a voltes es fa un embolic de gent que espanta. No sé que costa d'anar cadascú pel seu cantó i donar a la nostra ciutat un caient de ciutat moderna. Però resulta que, cadascú pel seu cantó, només s'hiv a de nits i no de dies.

◇◇

Els lerrouxistes—encara en queden?—tenen la pretensió de que el seu don *Lacandro* coincideix amb el criteri del Directori. No ho creiem pas així i Déu-nos-en-guard. Tots sabem com ha fet la fortuna l'ex emperador del Paral·lel, i només faltaria que el Directori pensés i fes com ell. Què en treuríem dels estalvis que està fent si el dia de demà se'n enduguessin estalvis i estovalles?

◇◇

El batlle de Barcelona es passa deu i dotze hores al despatx de l'Alcaldia i encara no pot donar l'abast a la feina que li surt —I els regidors què fan?—pregunta Barcelona.
—Ai filla! Miren com el batlle treballa per tots. Què no és treballar això?

◇◇

En els matrimonis s'hi veu cada desigualtat que fa escruixir. Desigualtat de posició, de caràcter, de cultura, de gust, de bellesa i d'estatura.

En coneixem un que la dona és molt, però molt, més alta que l'home i l'home és un petofí humorístic. A la nit quan es fiquen al llit, ell acostuma a dir-li:

—Apa!, adéu!, que me'n vaig avall.

Respostes pagades:

R. R.: Els seus versos no són a temps a l'Almanac. Vol que els publiquem a L'ESQUELLA?—A. P.: No pot anar, ni paguem la col·laboració espontània.—F. L.: Vostè ho pot fer millor. Aquesta broma d'escudella i carn d'olla no ens agrada.—*Bohemi trist*: No.—P. S.: Molt bé, anirà i envii tot lo que vulgui.—J. A. i B.: No arriba a temps, però anirà a l'ESQUELLA.—*Pistacho*: Això expli-qui-ho a l'interfectal.—P. P.: Va.—*Mussol*: El seu «cop de cap» primer, no serveix. Però vostè té condicions. Envia altra cosa.—J. P.: Anirà lo del terratrèmol Ll. P. i S.: Veu? Hem fet amb els seus versos com amb els ocells de passa; passa que no t'he vist, i al cove; els «Ocells de passa» és dolent, dolent, però, en canvi, el «Barrinaire» és pitjor.—J. T. i O.: Es poca solta.—J. P.: Que no ho comprèn que no pot anar?—P. P.: Va.—A. F. i B.: No, senyor, ja no arriba a temps a l'Almanac.—S. Ll. (Bezières): No pot anar més que al cove.—Josep del Pare: No pot ésser.—J. Soy: Vostè té condicions, però això que ens envia encara no pot anar.—Fasolet: No s'hi pot jugar amb la barra, amic Fasolet!—E. F. G.: Sí, senyor; es pot enviar totlo que vulgui.—J. B. (P. del C.): Dirigeixi la correspondència a nom del director, faci'm el favor, que no és el qui vostè es figura. En quant a l'original que envia va a l'Almanac De lo que ens confessa que no enviarà original fins que vegi quelcom publicat, paciència, i tot s'arreglarà!

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

CAMPIONAT D'ESPANYA any 1923

(Fons en carretera 134 quilòmetres)

Barcelona - Figueras

Recorregut efectuat amb bicicleta precintada sense experimentar cap averia: 1.er J. JANER

CAMPIONAT SPORT-CICLISTA-CATALÀ

any 1923

(100 quilòmetres en carretera)

1.er J. JANER, 2.^{on} F. TRESERRAS; tots damunt

CICLO SANROMÀ

Pneus Hutchinson

Llantas Kundtz

Sol·liciti catàleg d'Esports

A. SANROMÀ - Carrer de Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

Asma (ofec), Catarros, Bronquitis cròniques

LES CUREN

Gotes Helenianas Batlle

Preu del flasc 4 pessetes. En venda: Segalà y farmàcies

L'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors estaria a les fosques si no fos la làmpara

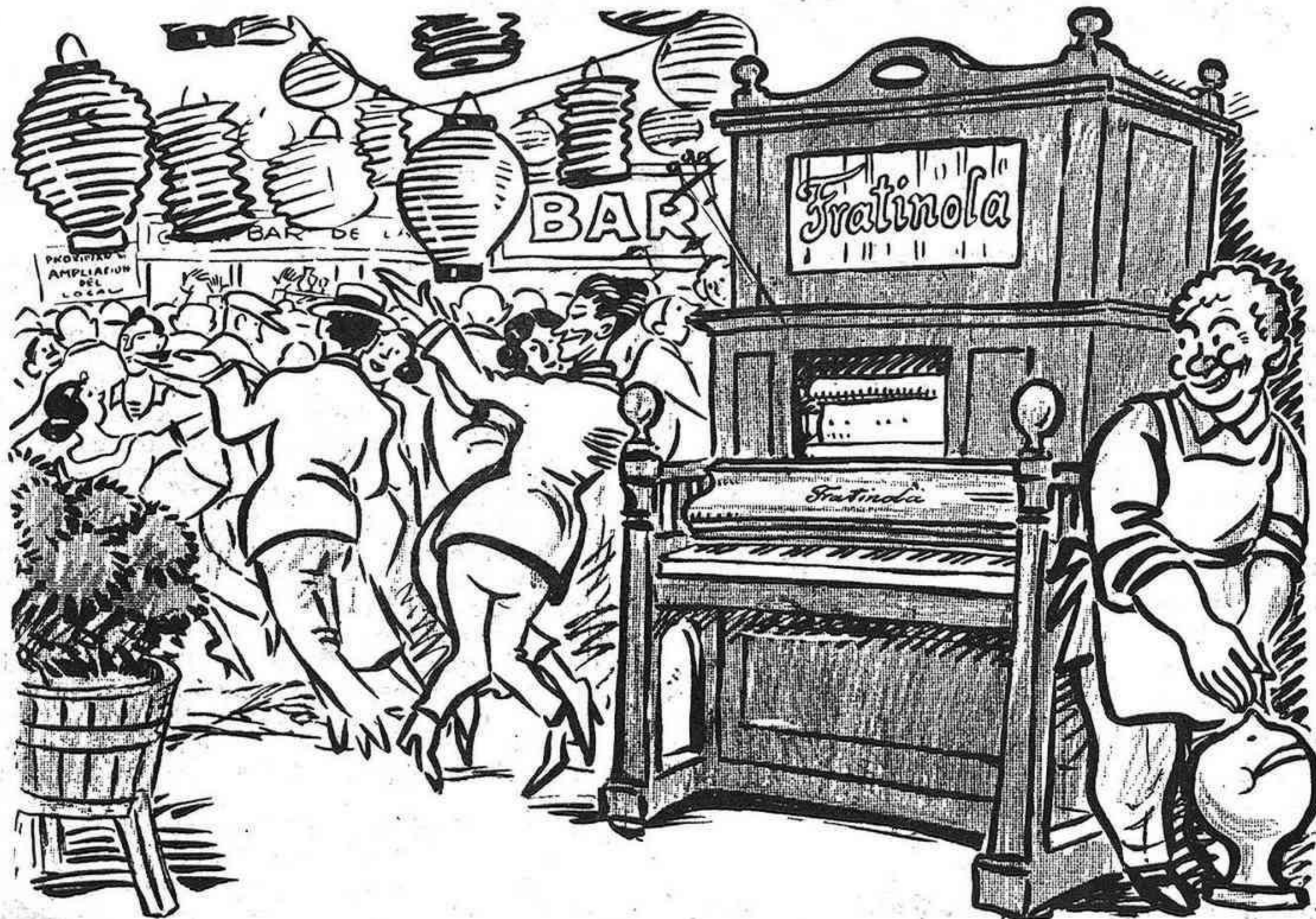
VULOAN 1/2 WATT

La trobarà a la
Rambla de les Flors, 26 (Botiga)

Banc de Barcelona

Aquest Banc en sa Casa Central i en la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de Compra i Venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de Fulles de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions

Admet en dipòsit tota classe de valors

Vos cansareu de despatxar consumacions, els cambrers es cansaran de braços i cames i les gentades ompliran el local si hi teniu la cèlebre **FRATINOLA** que's ven a la casa WERNER Ronda Universitat, 31, Barcelona

Llibreria Espanyola de Antoni López • • Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELEFONO A. 4115

La setmana que vé sortirà

L'Esquella de la Torratxa

ALMANAC per a l'any 1924

Un volum d'unes 200 planes, plenes de dibuixos i de text escollit

Preu com sempre: Pessetes 1'50

Sortirà la setmana que vé

Compre usted enseguida el popular libro

El Año en la Mano

Almanaque-enciclopedia de la vida práctica para 1924

Todos los compradores de El Año en la Mano tienen una participación
al billete núm. 24.654 de la Lotería de Navidad

Precio de El Año en la Mano: Rústica, pesetas 1'50; Encuadernado, Pesetas 2

DIETARIOS PARA 1924

BARCELONA A LA VISTA

Album de fotografías de la capital y sus alrededores

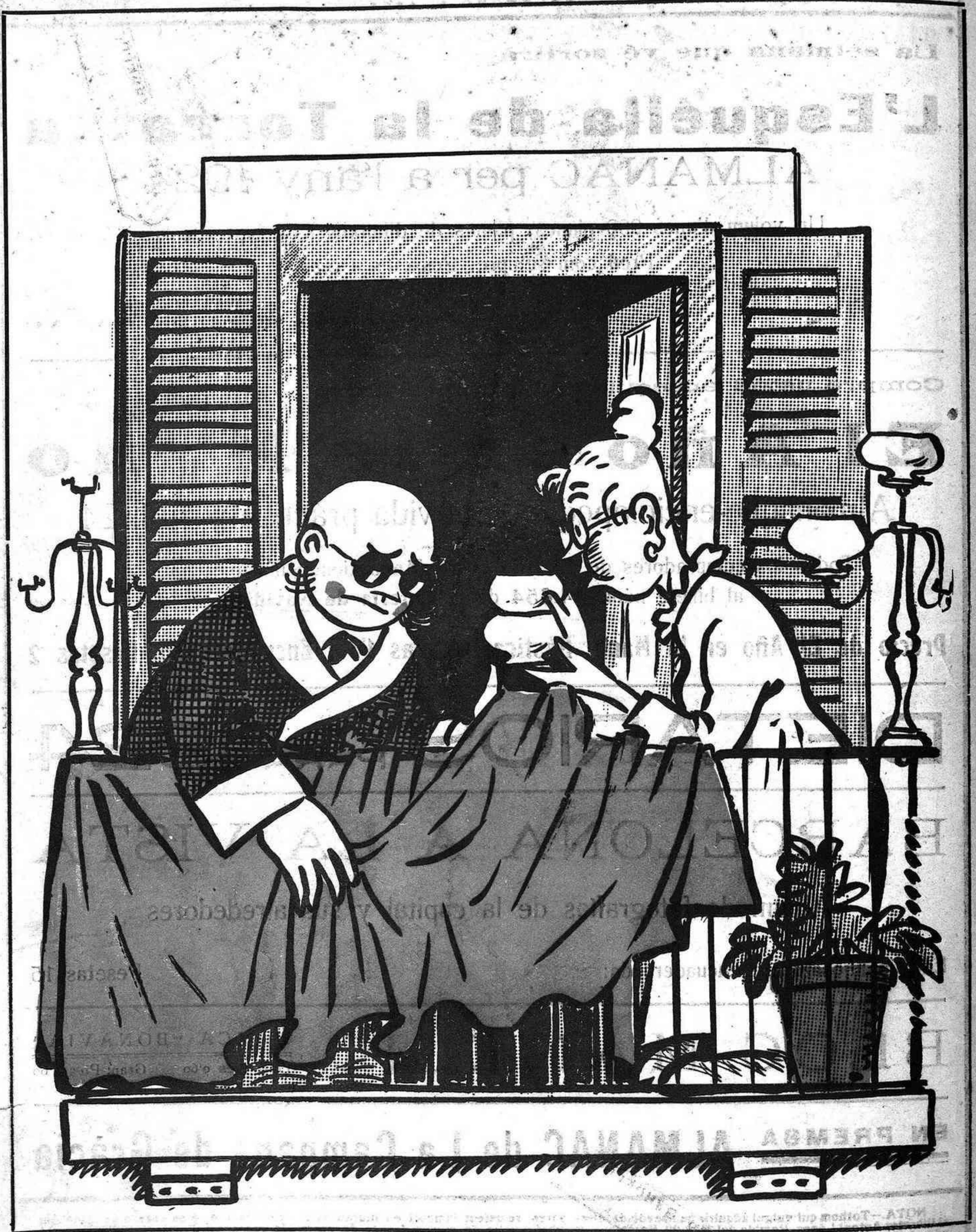
Edición lujosamente encuadernada:

Pesetas 15

BLOC MANELIC MARCA "BONAVIA"
Petit: Ptes. 0'60 Gran: Ptes. 1'60

EN PREMSA ALMANAC de La Campana de Gràcia

NOTA.—Tot hom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remeten l'import en lliurances del Gbr Postal o bé en segells de franquig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 céntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

EN JUSTA VENJANÇA

—Apa, noia, que ara que hem gastat tanta electricitat, haurem d'apujar el lloguer als nostres estadants!